NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

For højt blodtryk – hypertension

Der er en stærk og konsistent sammenhæng mellem hypertension midt i livet og risiko for senere udvikling af vaskulær demens. Der er derimod ikke påvist nogen sammenhæng mellem hypertension sent i livet og Alzheimers sygdom. En sikker sammenhæng mellem hypertension sent i livet og demens er heller ikke påvist.

Den relativt høje forekomst af hypertension i befolkningen betyder, at tilstanden (ligesom diabetes) formentlig er en vigtig modificerbar risikofaktor for demens.

Vaskulær demens

Resultater fra 11 befolkningsundersøgelser vedrørende sammenhængen mellem hypertension midt i livet og risiko for vaskulær demens er sammenfattet i en oversigtsartikel fra 2011.

En meta-analyse af seks kohortestudier (longitudinale studier) viser, at hypertension er stærkt associeret med risiko for udvikling af demens senere i livet (se tabel). Tilsvarende finder en meta-analyse af fem tværsnitsstudier en stærk association mellem hypertension og vaskulær demens.

Alzheimers sygdom

Resultater fra 19 befolkningsundersøgelser vedrørende sammenhængen mellem hypertension midt i livet og risiko for Alzheimers sygdom er sammenfattet i en oversigtsartikel fra 2011. Der er tale om prospektive kohortestudier og såkaldte nested case-kontrol studier.

Artiklen indeholder en meta-analyse af sammenhængen mellem hypertension ved studiernes start (baseline) samt meta-analyser af sammenhængen mellem en 10-mm Hg stigning i henholdsvis systolisk og diastolisk blodtryk (se tabel). Ingen af de tre meta-analyser finder nogen sammenhæng mellem hypertension og risiko for Alzheimers sygdom.

Demens generelt

Befolkningsundersøgelser fra bl.a. Sverige, Finland og USA finder samstemmende en signifikant sammenhæng mellem hypertension midt i livet og risiko for senere udvikling af demens generelt (*any type dementia*).

På baggrund af de foreliggende resultater vedrørende vaskulær demens og Alzheimers sygdom er det nærliggende at antage, at sammenhængen mellem hypertension og demens i høj grad skyldes den stærke sammenhæng mellem hypertension og vaskulær demens.

Hypertension sent i livet

I mange tilfælde ses et gradvist fald i blodtrykket i årene før, at der stilles en demensdiagnose. Tilsvarende finder en del tværsnitsstudier af ældre en negativ sammenhæng mellem hypertension og demens svarende til, at et lavt blodtryk hos ældre er associeret med øget risiko for demens, hvorimod et højt blodtryk muligvis har en beskyttende virkning i denne aldersgruppe.

Vaskulær demens

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Antal studier	Design	Outcome	Risikoestimat	95 % konfidensinterval	Reference
6	Kohortestudier	Incident vaskulær demens	Odds ratio 1,59	1,29-1,95	Sharp, 2011
5	Tværsnitstudier	Prævalent vaskulær demens	Odds ratio 4,84	3,52-6,67	

Alzheimers sygdom

Antal studier	Fænomen	Risikoestimat	95 % konfidensinterval	Reference
13	Hypertension	Relativ risiko 0,97	0,80-1,16	Power, 2011
4	10 mm Hg øgning af systolisk BT	Relativ risiko 0,95	0,91-1,00	
4	10 mm Hg øgning af diastolisk BT	Relativ risiko 0,94	0,85-1,04	

Power MC, Weuve J, Gagne JJ, McQueen MB, Viswanathan A, Blacker D. The association between blood pressure and incident Alzheimer disease: a systematic review and meta-analysis. Epidemiology. 2011;22(5):646-59.

PubMed

Sharp SI, Aarsland D, Day S, Sonnesyn H, Alzheimer's Society Vascular Dementia Systematic Review G, Ballard C. Hypertension is a potential risk factor for vascular dementia: systematic review. Int J Geriatr Psychiatry. 2011;26(7):661-9.

PubMed

Senest opdateret: 13. august 2020